

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *tr 1696-os.*

Forrás: *Népszava*

Bp.

(Hely)

1916 725.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

'1916'

Személy

Helyszám

351.74 - 1916

Az 1696-os.

Az 1696-os budapesti rendőr volt. Ezen a számon kívül ez volt a neve: Horvát XIII. István s már a neve is mutatja, hogy nem volt valami különös egyéniség. Rendőrrel lévén szó és arról a mérsékelt rokonszenvről, amellyel a budapesti magyar királyi államrendőrség pártunk, eszméink és törekvéseink iránt viselkedik, azt hihetné az olvasó, hogy az 1696-os rendőr pártunk vagy valamely tagja vagy valamely munkás ellen követett el olyan testgyakorlatot, amely miatt régebben elég gyakran kellett nyilvános pellengérré állítanunk ez izmos férfiakat. Az 1696-os azonban ezuttal sem nem pofozott, sem nem gorombáskodott, még csak nem is kardlapozott s egyáltalán nem a szocialisták ellen hadakozott. Horvát XIII. István, az 1696-os számu rendőr, nem ellenünk, hanem a társadalmi rendnek egyik legfontosabb alapja ellen vétkezett: lopott. Nemesak az emberek törvényét sértette meg ezzel, hanem az istenit is, amely szintén tilalmazza a tiz parancsolatban a lopást. Ez az emberi és isteni törvények ellen vétkező rendőr annál nagyobb bünt követett el, mert őt egyenesen azért tartja és fizeti a társadalom, hogy ügyeljen a *társadalmi rend alapjaira*, akadályozza meg, hogy va-

lakik vétsenek ez ellen a társadalmi rend ellen és ha mégis elkövet valaki vétséget elene, akkor vezesse a hatóságot és törvényt a gonosz lázadó nyomára. A rendőr, aki lop: ez az iskolai, jellegzetes példája annak, hogy kecskére bízták a káposztát.

De persze távol áll tőlünk az a szándék, hogy *egy* rendőr megtévelyedéséből bármi-féle általános következtetést vonjunk a rendőrség többi tagjaira. De azért az ilyesmi elég föltűnő eset arra, hogy az ember megvizsgálja az eset körülményeit. Hiszen, ha azt halljuk, hogy egy pap istentagadóvá lett: akkor is keresi az emberi érdeklődés az eset további, lélektani és szociális körülményeit. Ezt a kedvezményt nem lehet megtagadni az 1696-ostól sem. Mi, akik ellen az 1696-os kartársai mindenkor a legnagyobb brutálissal,

jártak el: ezt a kedvezményt nem tagadjuk meg tőle. De nem tudjuk, hogy vajjon a törvény és társadalom, amelynek sanyaru szolgálja vala Horvát XIII. István, megadja-e majd szintén ezt a kedvezményt neki? De ez közömbös reánk nézve, mert mi az ő eltévelyedését a saját emberségünk és szocialista tudásunk, nem pedig az ő durvasága szemével akarjuk megnézni.

Nos, Horvát XIII. István nyole év óta szolgálja a budapesti államrendőrséget és védi szép hazánk nemes fővárosában a köz-

biztosságot és társadalmi rendet minden ellensége ellenében. Ezért a fontos munkáért az állam és a társadalmi rend *havonta 83 koronát fizet* Horvát XIII. Istvánnak, amiből egy napra *2 korona 76 fillér esik*. Nem sok pénz ez akkor, amikor egy kilogram zsir 9 korona 40 fillér. De takarékos ember, ha nem nagy igényü, ha jól beosztja, ide is oszt belőle, oda is, megélhet belőle.

Ha nagy is a drágaság, ez a XIII. István azért megélhetett volna fizetéséből és az, hogy ennyi fizetése van, nemesak hogy nem oka, de még csak mentő vagy enyhítő körülmény sem arra, hogy éppen rendőr létére lopjon! Ebben a körülményben, hogy ily kevés volt a fizetése, nem lehet mentséget találni tetteire.

Amde ez az 1696-os nemesak rendőr volt, hanem ember is, illetve családfő. Gyermekének száma *öt*, sulyosbitva egy apóssal, akit magatehetetlen ember létére ő tartott el. Így van-e ez vagy sem, nem tudjuk, nem jártunk utána. De elhiszük, hogy így van, azt gondoljuk, a rendőrség hivatalosan adta ki megtévelyedett tagjának eme életrajzi adatait. Ha ezeket számbavesszük, akkor a helyzet már kissé változik, mert most ebből

a havi 83, napi 2 korona és 76 fillérből *hét embernek kell megélnie*. A föladat, ezt még a magasabb számvetésbe be nem avatottak is tudják, kissé nehezen oldható meg. *Naponta 2.76 korona és hét száj* — nem is szólva lábakról, amelyekre cipő, kis testekről, amelyekre ruha kívánkoznék — ez ma oly kemény föladat, amelyet Horvát XIII. István csak úgy tudott megoldani, hogy le-tért a becsületnek mindenkire, de különösen a rendőrökre oly kötelező utjáról. Ugyanis Horvát XIII. István a ferencvárosi pályaudvaron teljesített szolgálatot s arra sok élelmiszert szállít a vasut. Az 1696-os, akit régebben tolvajok kinyomozása körül tanusított ügyességéért több ízben kitüntettek, megdézsmálta a vasuti kocsikat s amit lehetett, hazaszállított. Egyszer egy malacot, másszor zsirt, cukrot, sőt azonkívül több *gyermekcipőt* is lopott.

Eddig van az eset és az 1696-os oda fog kerülni, ahová való: a vádlottak padjára. Bizonyos, hogy hivatalvesztésre fogják ítélni és azonfölül be is csukják majd, mert példásan kell megbüntetni azt, aki rendőr létére lop, aki az állam és társadalom által beléhelyezett bizalommal ilyen rutul visszaél.